

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze bakalářské práce

**Makroekonomický vývoj a stav ekonomiky Republiky
Kazachstán**

Nazarbay Orazkan

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Cílem této práce je zhodnocení aktuálního stavu a vývoje ekonomiky Kazachstánu. Analýza zahrnuje hlavní makroekonomické ukazatele, vývoj finančního trhu a porovnání makroekonomických ukazatelů s Ruskem. Práce rovněž obsahuje zhodnocení výsledků a doporučení. Provedená analýza zjistila, že i když ekonomická situace v Kazachstánu je relativně dobrá, ale hrozbou zůstává jeho závislost na zpracovatelském průmyslu a vývozu ropy. Diverzifikace ekonomiky by mohla pomoci Kazachstánu zmenšit závislost na vývoji cen nerostných surovin ve světě. Výsledky této práce umožňují prognózovat vývoj ekonomiky Kazachstánu v budoucnosti a představují ho jako zajímavou destinaci pro zahraniční investice.

Klíčová slova: ekonomika, mezinárodní vztahy, inflace, finance, historický vývoj, nezaměstnanost, Kazachstán.

Úvod

Daná bakalářská práce se bude zabývat makroekonomickými ukazateli Kazachstánu za posledních deset let. Výběr daného tématu není náhodný – autor pochází z Kazachstánu a po návratu by se chtěl zabývat daným tématem podrobněji.

Makroekonomické ukazatele bezesporu jsou výborným zdrojem informace o úrovni rozvoje státu, vždyť zohledňují jak ekonomické, tak i sociální oblasti vztahující se k ekonomice daného státu. V rámci zkoumání ekonomických ukazatelů se rozhodlo, že bude pozornost zaměřena na následující ukazatele: platební bilance, inflace, nezaměstnanost, HDP, vnější dluh a veřejné finance.

Jedná se bezesporu o ukazatele, které zajímají každého investora při základním zhodnocení přitažlivosti země. Kromě toho na základě platební bilance je možné prozkoumat vzájemný obchod s jinými státy – v rámci daného výzkumu bude pozornost zaměřena na Českou republiku, Čínu a Rusko.

Česká republika byla vybrána kvůli tomu, že v dané zemi autor v současnosti studuje, Čína je jedním z největších partnerů země a výrazným investorem. Rusko bylo vybráno kvůli

tomu, že s daným státem Kazachstán spojuje velmi dlouhá historická minulost a v současné době ekonomické a hlavně politické vazby mezi oběma zeměmi jsou velmi úzké – a to díky vytvoření celní unie.

Cíle a metody

Hlavním cílem bakalářské práce zhodnotit stav a vývoj ekonomiky Kazachstánu. Jinými slovy dílčím cílem práce je vytvoření základní analýzy vývoje makroekonomických indikátorů v zemi. Budou identifikovány hlavní události, které ovlivnily kazašskou ekonomiku. V rámci práce dojde k regionálnímu srovnání a komparací s vybranými státy. V práci budou vyhodnoceny faktory, které nejvýznamněji pozitivně a negativně ovlivňují ekonomický rozvoj tohoto státu.

Pro zpracování literární rešerše bude využita metoda studia odborné literatury. Vzhledem k zaměření práce budou informace získávány nejen z českých materiálů, ale podstatné budou i zahraniční. Aktuální informace budou čerpány z odborných časopisů a elektronických zdrojů. Významným zdrojem dat jsou databáze Kazstatu. Využita bude metoda deskripce, komparace, analýzy a syntézy.

První z hlediska pořadí metodou bude literární rešerše, což je studium a následný výběr toho relevantního, co se vztahuje vůči dané práci. Další metodou bude analýza, a to za pomoci základních statistických metod a také regresní analýzy.

Tyto metody budou doplněny komparací, neboli porovnáním ekonomického vývoje, vzhledem k charakteru ekonomiky ze všech výše uvedených států Rusko má ke kazachstánské ekonomice nejbližší, právě proto komparace se provede na příkladu Ruska.

Poslední v pořadí metodou bude prognóza, pomocí které bude vytvořen výhled do budoucnosti.

Zhodnocení výsledků a doporučení

Hospodářství Kazachstánu v předchozích letech přispívala příznivá situace na mezinárodním trhu (s výjimkou světové ekonomické krize), zejména na trhu energie a

kovů, celní unie s Ruskou federací a začátek realizace nové strategie "Kazachstán-2050", která má za cíl dostat Kazachstán mezi rozvinuté země světa.

V posledních letech se ale ekonomický růst země o něco zpomalil. Je to patrné z klesajícího tempu růstu HDP Kazachstánu. Současně roste hodnota HDP na hlavu a zvyšuje se průměrný měsíční plat, což přispívá zvýšení životní úrovně obyvatel země. Hlavním odvětvím pro ekonomiku Kazachstánu zůstává obchod a zpracovatelský průmysl, které mají největší podíl na hrubém domácím produktu. Situace se zlepšuje i v oblasti zaměstnanosti – pouze pět procent z práceschopných obyvatel Kazachstánu si nemůže najít práci, tento ukazatel je menší, než v některých evropských zemích.

Závěr

Ve srovnání s Ruskem a Čínou se Kazachstánu docela dobře daří. Všechny státy ve větší nebo menší míře ovlivňuje situace na celosvětovém trhu. Samozřejmě, že ekonomika Ruska a Číny dosahuje větších absolutních hodnot, ale pokud se porovnávají relativní ukazatele, země se vyvíjejí docela podobně. Ekonomika Číny je největší z porovnávaných zemí a nejstabilnější vůči vnějším vlivům. Naopak Rusko je na celkovou situaci ve světové ekonomice a nepříznivý vývoj cen komodit mnohem citlivější. Žádná ze zmíněných zemí se doposud nevyrovnala s následky krize roku 2008-2009, tempo růstu hrubého domácího produktu je v současné době nižší, než před ní. Zatím nestabilita na celosvětovém trhu nepřináší naději na zlepšení situace a zrychlení hospodářského růstu.

Literatura

- 1) ALSHANOV, R. (Алшанов, Р.) *Kazahstan na mirovom mineralno-syrejvom rynke: problemy i ich reshenie: analiz i prognoz.* (Казakhstan на мировом минерально-сырьевом рынке: проблемы и их решение : анализ и прогноз). Almaty: Institut mirovogo rynka, 2005. 423 s. ISBN 978-9965-9638-72.
- 2) BALDWIN, R. WYPLOSZ, CH. *Ekonomie evropské integrace.* Praha: Grada Publishing, 2008. 480 s. ISBN 978-80-247-1807-0.
- 3) BRČÁK, J., SEKERKA, B. *Makroekonomie.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 292 s. ISBN 978-80-7380-245-5.

- 4) ČERNOHORSKÝ, J. TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
- 5) DURČÁKOVÁ, J. *Mezinárodní finance*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2007. 487 s. ISBN 978-80-7261-170-6.
- 6) DVOŘÁKOVÁ, Z. a kol. *Management lidských zdrojů*. Praha: C. H. Beck, 2012. 592 s. ISBN 978-80-7400-347-9.
- 7) DVOŘÁKOVÁ, Z. a kol. *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada Publishing, 2007. 800 s. ISBN 978-80-247-1407-3.